

Sy-li spěwał,
Pílnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatož
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělat
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wołpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí křma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel! F

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šsmolerjez knižicizšczerńi w Budyschinje a placzi šchwórtlětnje 1,50 hr.

18. njedzela po šwjatej Trojizy.

W. 42, 2—6.

Rajwjetšcha nusa a jeniežka šbóžna wěštojež.

I. Nasch čaž je ja nasch lud a j tym tež ja kóždeho w nim čaž najhłubšeho hubjenstwa, dokelž wopušczeni šmy wot zylého šwěta. Nasch lud ruma so nětko domej, šwójbje, kotruž jedyn šchiž po druhim, jene domapytanje po druhim trjehi, so wjazy k rošomej nješchińdže a škóncznje zyle wotemrjeta je žiwjenju a temu, šhtož jej pschinješe. Wón nješmě so wjazy šam wobknežicž, ale dyrbi so wot druhich wobknežicž a wot nich šebi přjódkpišacž dacž, šhtož čžinicž ma. Něhdy běšche najmóžnišchi lud, nětk najnjemóžnišchi, njemóžnišchi hacž wšchitke male ludy, kotrychž w přjedawšich čažach šědy šedžbu mějachny. Wly nimamy wjazy žaneje šamžncje wole, ale dyrbinj woli druhich pošluchacž. A ta žana dobra njeje. Naschi nješchecželjo chzedža naž w kóždym nastupanju šnicžicž. A k temu dyrbinj po jich woli šami pomhacž. Wly dyrbinj šebi šami šwój row rycž. — Š temu pschińdže wobštajny njeměr w kraju, dokelž poměrnje mala licžba knježstwo na so torhacž chze a pschi tym na šěpsche luda njehlada. Šdyž jenož w o ni knježa, potom njeh lud kónz wosnje. Tak nješchińdžemy k žanemu měrowemu džělu, kiž nam tola jeniežy pomhacž móže, tak njetrjebamy so džiwacž, hdyž wšchědneho šhlěba wjazy njebudže, ale mjenje a to male pschezo dróžšche. Tak nješnježi žadny porjad w kraju a žana praw a čžesč a žana bojoseč psched wšchinosčju. Šdžež pohladamy, widžimy hubjenstwo. A kaš šrudnje šteji tehodla hušto došcž tež w domach a šwójbach. Wšchelaka štaroseč, šchoroseč, šažna šknjercž, njepokšluchnosčž tnych džžecž pschecžitwo štaršchimaj knježi w nich.

Alle to wšchitko, hacž runjež je jara šrudne, to najhórsche njeje. Še wšcheho teho wuškadža hišchcže čžezšche, to najčžezšche: so wutroba šapocžnje na Bošy dwělowacž, so so prascha: je dha wopravodže jedyn Bóh, njedyrbjač nam w tajkej nušy pomhacž, šwoju hnadu a šmilnosčž nam wopokasacž? Še dha Bóh wopravodže Bóh lubosčje, mohł dha šewak nam dacž tak čžezžo čžerpicž? Tak dže so jich wjele w našchim ludu, hdyž to wušte, powšchitkowne žakosťne hubjenstwo widža, kiž je na naž a nasch lud pschischlo a kotrehož kónz j žyla hišchcže njewidžimy. Dha je jich jara wjele tež prajilo: žadny Bóh tu njemóže byčž, hdyž tajke pschipušcž. Šewak by dyrbjal se šwojej wšchekomozu našchemu hubjenštwu kónz čžinicž. Alle budže dha wutroba pschi tajkich myšlach měrnisha abo niz wjele bóle wjele njeměrnisha? Šhubi Boha, šhubi pošlene we wichorach tuteho čžaža, k čžemuž so džeržecž móže, nima žaneje pomožy wjazy, hdyž j našchim psalmonom škorži: šhto rudžish so moja dušcha a šy tak njepokojna we mni? A so njeby woha dušcha k žanemu měrej pschischla, pschistupja nětko tajzy, kiž šu dawno wšchu wěru a Boha šhubilč a hanja, kaž je so Davitej w jeho nješbožu šchlo: hdyž je twój Bóh? Nimamy prawo, hdyž šmy dawno wšchu wěru do Boha přecž čžiknyli. Čžinicže, šhtož šmy my dawno čžinili. Tak pytaju wšchak nětko se wšchej mozu našchemu ludej wěru j wutrobj torhacž. Dha nadpadnje šhuboša hórka bolosčž wěrzazu wutrobu. Šhto dyrbi na to wotmošwicž? Wona nj e ch a šwojeho Boha pušcžicž a tola tež jej to praschenje pschińdže: kaš dha, hdy bychu tamni tola prawo měli? Tak knježi luty njeměr w nej a j hlybinj dušche pošběhnje so wolanje po Bošy. Žako jeleń jachłi po šymnej wodže, tak šdyhuje moja dušcha, Božo, k tebi. Wěrzaza wutroba, kiž je přjedy w šwojej wěry šwojeho Boha a psches

njeho mēr mēla, njejnaje žaneje wjetſcheje bolofče, hač hdyž čuje, ſo na tym je, jeho ſhubicž. W njej wozuczī potom to najhorziſche žadanje: **daj mi ſažo tvoje hnadne woblicžo wobladačž a tvoju pomoz ſhonicž. To je najhorziſcha bolofčž, kotruž** čłow- ſta wutroba ſačzuwacž može, hdyž po Boſy žadanje ma a Bóh ſwoje woblicžo pſched njej ſkhowa; **to je najwjetſcha nuſa, kiž na nju pſchińcž može, hdyž wēricž chze a nimale wjazn wēricž nje- može.** To je nuſa, podobna tej, kotruž naſch Anjes a Ebóžnik na ſchižu ſačzuwafche, jaſo wolafche: **mój Božo, mój Božo, čzehodla by ty mje wopuſcheži!** Boha ſhubicž to wſchaf rēka, wſchitto ſhubicž. **Alle ſchtóž taſ po Boſy woła, tón hiſcheže ſhubjeny njeje w ſwojim hubjenſtwje, wón može a budže jo pſchewinycž.**

II. **Ehto rudziſch ty ſo, moja duſcha a by taſ njeпокојna we mni?** Čakaј na Boha: pſchetož ja budu ſo jemu hiſcheže džaſowacž, ſo wón mi pomha ſe ſwojim woblicžom. W tutych ſłowach wupraji pobožny ſpēwar **jenicžka wētoſež a ſbóžnu na- džiju,** kotraž ſa Bohu čzwilowanu čłowſtu wutrobu na ſemi tu je. Na tutej ſerwi nam wſchaf niečo wēſte njeje. Ženje wſchaf njewēmy, ſchto jutſe budže, w nētežijich njemērných čaſach to haſle prawje njewēmy. Dženſa mamy hiſcheže nēſchto, jutſe ſnano niečo wjazn, dženſa ſny hiſcheže ſtrowi; jutſe ſnano zple hubjeni, dženſa móžemy hiſcheže dželacž, jutſe je nam ſnano kóžda móžnota k temu wjata. Ženož jene je nam wēſte: naſch Bóh a jeho pomoz. Žehodla: **ſchto rudziſch ſo moja duſcha a by taſ njeпокојna we mni?** Alle jene wſchaf dyrbiſch činičž a jene jenož móžemy činičž: **č a k a j na Boha w bylnej wērie.** Hdyž jeho maſch, maſch wſchaf ſkóncžnje doſež a ſ dohom to najlēpſche. Wón može tebi wſchitto jaſo dacž, ſchtož ſhubil by, niž jenož ſe- ſke kubla, ale pſchede wſchēm tež nowu kthrobloſež a móž. tež čzežke ſnjeſež a pſchewinycž, nadžiju a wēru, kotraž jeho njepuſcheži a nam njedawa ſawutlicž! — **To č a k a n j e wſchaf nam jara čzežko padnje.** Hdyž ſmy prjedy w ſbožu živi byli, dha ſo nam dny taſ rucže minychu, pſchińdže paſ čzežki ſchiž, potom chze ſo nam ſdacž, kaž bychu dny jenož pomalu nimo lēſe a my docžakacž njemóžemy, ſo jaſo hinoſche lēpſche čaſy pſchińdu. Alle naſch Bóh ſo huſto dolho je ſwojej pomozu komdži. To je iſraelſki lud huſto doſež, to je Jeſuſowa macž w Kanje ſhonila, to ſmy wſchitzu hižom w ſwojim žiwjenju ſ wulkeј ſrudobu ſhonili, to dyrbi nētko naſch zly lud w ſwojim čzežkim njeſbožu ſhonicž. Wón budže nam ſnano hiſcheže dolho dacž na ſwoju pomoz ča- ſacž. A ſ tym ma ſwoje ſbóžne wotpohlady. Čłowjeſ, kiž je w ſbožownych dnjach ſo huſto mało doſež wo ſwojeho Boha ſtaral dofelž mēnjeſche, ſo jeho ſ zly njetrjeba, dyrbi jo potom ſhonicž, kaſ daloko bjes Boha pſchińdže, kaſ niečo njeje a niečo njeſamóže, hdyž Bóh jemu ſwoju pomoz a ſwoje žohnowanje njeſpožči, kaſ zple wot njeho wotwiſuje. Žadanje po nim dyrbi we wutro- lje haſle jaſo móžnje pſchibēracž a to poſnacže, ſo Bóh tola to najwſchſche a najlēpſche je. Tajke poſnacže pſchińdže paſ člo- wjeſkej huſto jara pomalu. Žehodla dyrbi tež Bóh čakacž ſe ſwo- jej pomozu, dolho čakacž. A njeje dha hižom njeſ čłowjeſkami taſ, ſo čim čzežcha ſlóſež je, čim dleje traje čaſ khoſtanja ſa ſkóſtnika? Maſch zly lud, my wſchitzu ſmy ſo čzežko pſchēhře- ſchili na naſchim Boſy ſ tym. ſo mamoneј ſlužachmy a niž Bohu, ſo ſwētej pſchitwiſowachmy a jeho wjeſelam a wot Boha ſo wotwobrocžowachmy hižom dolho lēta, ſo na hlóſ ſazpitarjow Boha poſlučachmy a niž na jeho ſłowo. **Trjebamy ſo dži- wacž, hdyž nētko tež čaſ naſcheho khoſtanja dolho traje?** Alle tola: **čakaј na Boha, čakaј na njeho ſ polnym wērijazm dowē- rjenjom wot jeneho dnja k druhemu, wot jeneho lēta k druhemu.** Podarmo jo nječiniſch. **Ehtóž Bohu wſchón ſo dowēri, Bóh teho nihdy njepuſcheži.** To wē tež pobožny ſpēwar naſcheho pſal- ma. **Dacž runje jeho njeſbože žakoftnje čzežke je, wſka tola we**

wſcheј ſwojej ſrudobje — **w ſbóžnej wētoſeži a nadžiwi:** ja budu ſo jemu hiſcheže džaſowacž, ſo wón mi pomha ſe ſwojim wobli- čžom. **We ſwojej wērie je Boha ſažo namakaſ, kaž tež Jeſuſ na ſchižu po ſwojej boloftnej ſkórcžije tola ſkóncžnje wſchón ſbóž- ny woła: Wótze, ja porucžu ſwoju duſchu do tvojeju rukow.** Hdyž je jeho hodžina pſchſchſka, dha ſe ſwojej pomozu ſ molom ſo ſjewi.

Dha paſ ſo budže podacž
Hdyž jemu ſwērný by,
So budže hrēchi wodacž,
Čze wumóz ſe ſrudžby,
Kónž činičž wobčežujocže,
Dacž tróſchtnu wutrobu,
A pomhacž ſe wſcheј ſlóſeže,
Kotruž by wuſtaſ tu.

Taſ móžemy wopradowže ſ Pawołom Gerhardtom ſpēwacž. Bóh njemóže ſwoje ſłowo a ſlubjenje ſamacž: **wolaj ſo te mni w čaſu teje nuſy, dha chzu ja čze wuſklyſchčž; póječe ſem te mni wſchitzu, kiž ſpróžni a wobčeženi ſeže, ja chzu waſ wofſchewicž; hač by tež žona ſwojeho džeſeža ſabyla, dha ja tebe wſchaf nochzu ſabycž, je wón rjeſl. Alle wón ma ſwój čaſ a tón je hinaſchi hač naſch. A njewēſch dha, hač niž hižom nētko na naſ a naſchim ludu ſe ſwojimi čzežkimi domaphtanjemi a khoſtanjemt jaſo dželā, ſo by naſ polēpſchowal a nam jaſo horje pomhaſ, naſ wucžil. Boha jaſo namakacž, kotrehož bēchmy ſtoro ſhubili? **Wēſeče čini to.** Žeho khoſtanje je ſapocžatk jeho pomozu. **Taſ kraſnje budže ſkóncžnje jeho pomoz ſo ſjewicž, ſo wutroba hinaſ njemóže, hač ſ horzym džaſowanjom jeho kwalicž.** Kaž wótſe duſcha prjedy w ſwojim njeſbožu wołala je po Boſy a k Bohu, wótſiſcho hiſcheže budže w ſwojim čaſu to džaſowanje ſo horje ſbēhnycž k Bohu, ſo je wſcho njeſbože wobrocžil a wot njeje wſat. Alle njeſabycžny jo, jenož hdyž je duſcha prjedy po Boſy jačlika a ſdychowala, potom budže wot njeho doſtacž ſ bohatſtwa jeho hnadu a ſmilnoſeže, ſo ſ horzej wutrobu ſo džaſowacž dyrbi, a jenož hdyž prawje a w o b ſ t a j n j e ſo džaſowacž wufnje, ſmēje wobſtajne žohnowanje wot Božeho žohnowanja.**

Njeplacž, Bóh čze wuſklyſchi,
Hdyž ta duſcha kureži.
Dže ſo tebi hubjenje,
Na tebe wſcho bórcži,
Wolaj ty,
So wón by
Snadne ſłowo prajiſ,
Srudžbje mēru ſtajiſ.

Samjeſ.

Ehto wſcho njenaſbonich, pucžuju pſchež Egerby.

Maſajtra bēch potom dužn do domjazeje wjeſki. Že to nēſchto woſebne a woſebite, ſchtož tu ſačzuwafch, hdyž po dolhim čaſu dužn do teje krajiny, do teje wjeſki pſchińdžeſch, kotraž je čzi domiſna! **Domiſna! Eſy ſebi do zly hižo raſ roſpominaſ, ſchto wſcho tuto jene ſłowo a to, ſchtož wone woſnamjenja, ma na ſebi a we ſebi? Domiſna! Macžetnej ružn to ſtej, kotrejž mje kivateј, kotrejž mje k ſebi čzehnjeteј, kotrejž mje wobjimateј ſ luboſežu macžetnej! Domiſna! Sažo paſ wona kaž mēſchniſta poſtawa, kotraž ſo pſched tobu ſtēha a bywa wjetſcha a wjetſcha, kotraž ſwoju prawizu k njebeſam ſbēha a ſe ſwojim khtnym woblicžom čzi džežki zly wulke wēdowanje — a to poſutne, kho- ſtaze! Domiſna! Eſy ty tvoju domiſnu hižo wobladaſ w tuteј a tamnej poſtawje? Njeſby-li to, hlej, njeſby ſebi hiſcheže ženje taſ prawje roſpominaſ, ſchto to je: domiſna! a ſchto wona čze!**

S tym pať by ſo wſdať nęczęho, ſchtož je wulke, ſchtož je mózne, ſchtož dżiwu dokonja. A w naſchim czaſu, na wulkim tať khuduſkim, by ſo ty wbohufki, hiſcheže khudſchi ſcziniť. Biblija, hlaj, Bože ſłowo, je ta přenja, najhłubowſcha ſtudzeń žiwjeje moży, wot Boha nam data t wofſchewjenju lačnjeje, huſto doſeč ſawutlažeje wutrobny; a tuta ſtudzeń ujeſaprahnje ženje. Wot Boha data je nam teź ta domiſna, tam, hdžež ſe ſwojim žiwjenčkom ſo narodži do tuteho ſwęta. A wona je nam data, ſo by nam byla teź ſtudzeń žiwjenja. Schtož i njeje jenož czerpaſche něſchto ſa žoldť a brjuch a ja pjenježny męch, tón je ſcziniť, ſo i Rnjefowym ſłowom ręcziwu, jedyn raj Boži ſa rubježnu jamu. Domiſna! Scziń ſebi ju tola nětkle, ſa ſtudzeń žiwjenja, kotraž wona je! Hdžž dyrbiſch tu žiwjenje žiwieč w czaſu wuſthnywazeho, wotemręwazeho byčza a žiwjenja, nětko i njeje czerpaj žiwu wodu poſpynjenja, wofſchewjenja, wožiwjenjenja! Tu ſebi khwal, a by-li proſcheť byť! Wjele tola wjaž njetreba, by proſcheť! Tu ſebi waž, a bohaty budžeſch! Tu ſebi njedaj wſač, byrnjež czi wjele ſadželi! Tu, tu domiſnu, teź njeſcheradž, by ſo tola, ty džečzo twojeje domiſny, ſam pſcheradžit! —

Schto to? Bęch wuſnyť a ſoniť? To je móž maczerje, kotrejež mjeno je domiſna! —

Bohoczęojo jędžeču na rolu. Šať to klinkotaſche, klepotaſche. Špęw to ratarſki! Abo njejby jón ty ženje wuſthſchak, tutón ſpęw ratarſkeho džeťka! O, by ſo wo wjele wobſchudžieč dať — wot mamona — pſchiboha! Ty ſłuchajſche jenož, hač njeby wuſthſchak hnydom klinkot ſkotalow a tolerjow ſady pluha a brony! Mamon! To je teź w ratarſtwje tón helſki duch, kotryž pyta ſa pluhom kaž pſchi žita poľnym wofu lepieč cżłowſku duſchu! Runje tať wſchudžom pať tola ſačuwajſch, ratarjo, najbližieho a najmóžniſcho wodnych Božeje ſemje! Šať wuſť, kať chżyť ty to twoju žiwu duſchu wuwjaſač dač wot mamona do rječzaſow ſmawny, moſaſnych! —

Tam horjeťach na třeſche ſiwa honač tam a ſem, želeſny, haj drje blachowy jenož, tola pať wuſtojniſchi na poľawowanje wętra hač honač. žiwu, pižany, na hnojowej hromadze na pſchypowjedženje wjedra. Węm ſo hiſcheže dopomnieč, ſo bę męť tutón honač tam towaſſcha na třeſche. Bę to wojať wječlowoty i wobęmaj rukomaj, kotrejež męjeſchtej wjele wjaž wot węheńneho kopacza na ſebi hač wot ruťi pſchneho wojeczka. Tutemu wojeczkej bęču wichorny czaſa duſchu wudnyhale, ſo ſwojej ſchidle powjeſcheſche, kaž khore hužo. Dopomni to, kať wichore czaſa teź woiſſej naſcheho kraja to „wojeſſe žiwjenje“ wuduchachu.

Ma wſny! Młode lęta wožiwjeja we mni! Tam na trawniku bęch džečzo! Hdže ſu czi, kiž ſo mnu bęču? Dyrbju ſebi jich wręczo wolacž? Abo lępje niž?

Tať někotry rjany ſón džečzawnych lęť by ſnadž mi i njeſapomnjazeho wopominanja wuczeťnyť na pſchezo, doľeč to žiwjenje, kaťež něť je, a czi žiwi, kaťyž ſu, pſchejara ſcherja! Duž rad lubje niž! Chžu dženſa i najmjeńſcha ſbožowny byč a nochžu ſebi ſwoje wjeſele na rjanym, na domjazym rubieč dač, kať tam, na tamnej hórzy, i kotrejež njedawno ſhladowach na tutu wjeſku! —

A tu teź tón maťy hat, naſch hat, kať prajachny, hač runje tať maťo mi ſłuchcheſche kať někomu druhemu mojič towaſſchow a towaſſchkom. Wulki bur bę nad nim i knjeſom, kumpasche tam ſwoje konje, formjeſche tam ſwoje ryby, czerpjęche pať tam teź te cžrjody huſť, kať te cžrjody džečzi, mjenujžy naſ, kiž my tam „ſchliže“ wojachny, hačzenja twarjachny a ſo na cžoknach ſpytowachny — njech bę tón cžokm teź jenož ſwinjaze korto abo wanja ſa ſchaty. Hdžž ničzo druge, to jene i najmjeńſcha ſo nam pſchezo radži, ſo podnurieč a wukumpacž — niž runje t wjeſelu maczerje. A raſ, to njeſabudu ženje, ſta ſo mi tu, ſchtož ſo mi

hač dotal wjažy ſtaťo njeje. Bę ſyma, knęh a lóđ. Šať ſa mjerſnjeny. My do ſchule ſwoblekani, „ranžu“ hižo na ſchibječe. „Džerži lóđ“? bę to najnuſniſche praſchenje. Bę haťle dwę nožy mjerſnyťo. Čehodla ſo to doľho praſcheč! Wupruhujmy to! A ſchto bę? Wokumpachny ſo, abo, ſo węrnosęž ręcžu, wokumpach ſo. Ša ſam bęch tón žiwu, dyrkotaty mokry dopokaſ, ſo lóđ hiſcheže njedžerži. Młój nan — něť teź hižo njebočiečki! — bę mje wuczahnyť. Šo je mje poſthwalit, njemóžu ſo runje dopomnieč. Še mi tať, jaťo bych ſterje něſchto kať ſwarje wuſthſchak. Do ſchule ſym hiſcheže doľečat, w poľednim wolomiku czaſa! Duž njetrebach pſchi durjach ſtač. S tym naſch wuczeť ſapoſdžennych thotaſche.

Schula! Wuczeť! To je ſtawiſna ſama ſa ſo, a to hiſcheže jara doľha. Wuczi tam hiſcheže tón ſamſny wuczeť, kotremuž teź ſa někotre lęta khodžach. Šeſtarik ſo węſo je, — ja ſym teź troſchku ſtarſchi — ale ſo by tón ſamy woſtať, to, mi ſo ſda, njemóžu prajieč, i najmjeńſcha niž w tym, ſchtož nabožinu a Šerbſtowo naſtupa. Tola, woſtaj ſo taťtole dženſa!

Domiſna! Šroſymimoj młój dwejo ſo hiſcheže žyle? Njech teź něť do twojeje křjedžiny ſym pſchichol, to žyle horze ſačueče a žiwjenje mojič džečzawnych lęť, mojič mladnych lęť pať nochze wožiwieč w mni. Šem ſo ja to pſchemęnik? Abo by ſo ty to pſchemęnika, moja domiſna? Šsu to czi ludžo w tebi ģinajſchi hač czi, kotrychž ja we ſwojič džečzawnych lęťach tu widžach džeťacž wſchędny džen a njedželu ſemſchi khodžieč? Haj, toľe chżyť ja woboje wchladač a pſchirunowacž! Tón wſchędny džen tón to njerosriſa. Džeťacž, haj pſchi džeľe ſo dręcž, to cžini teź a dyrbi cžinič žchłowa, njewóľnik, ale ſłuzieč we mjeſetej ſwobodze nje-džeľſki džen ſwojemu njebieſtemu knjeſej pſchi jęho ſłowje w jęho domje abo we ſwojbnym domje, runje kať wſchędny džen w džeľe, to dokonja jenož ſwobodny cžłowjeť, ſwobodny knjeſ, a to je węrijazy ſcheſezan. A temu ſu ſwjate a drohe wſchę kubka, jemu date wot Boha ſa tutu cžabuſeč, — tať teź ta maczerſchczina. Domiſna by-li ty węru wobkhowaťa twojemu Bohu, by ty teź ſwęru wobkhowaťa twojej maczerſchczinyje, twojej narodnoſczi, twojej Šerbſczinyje. Hdžž ſmój w tutym hiſcheže pſcheſ jene a taj ſtaraj dwaj, ſmój to teź w tym druhim. Schtož ſo mi džeľaze ſeſda, bę jenož ſwontowne, bę drje to po ſdacžu. Šenož ſo ſmój jena duſcha, jena wutroba hiſcheže, ty moja domiſna, a ja! Šotom mam ſtaru radoſeč dženſa nowu we wutrobje, potom ſebi načerpam ſažo do ſyſteje wole móž, ſylnoſeč luboieč, pilnoſeč i přenjojteje ſtudnje mojeho žiwjenja, njech nětko na jich wjele abo maťo lęť! Tuž khilam ſo w ponižnej luboſczi pſched dobu, maczeť domiſna wot Boha data. Požohuj mje ſe ſwojim žohnowanjom tebi wot Boha datym, mje twoje džečzo! —

(Kónz.)

Šhwabſka domowiny.

Doma, doma rjenje je,
Wjeťchi horow ſłocziſche,
Hdžež ſu ſežeťki po ſkalinach
A po dolhach, po runinach
Šhodža ſadla pižane:
Doma, doma rjenje je!

Doma, doma rjenje je,
Miliſcho wętr ſadunje,
Hdžež tam ręczi pluſkotaja,
We nich loſchtne ryby hraja,
Hdžež naſch dwór a khęža je:
Doma, doma rjenje je!

Doma, doma rjenje je,
 A domu lubosć cžejnje mje,
 Hdžež hpm džeczo wotujany,
 S rjanym bantom potwijany,
 Tam mi lóšcht a sbože kće:
 Doma, doma rjenje je!

S. Sejler.

Diafonišy.

Němsta na 96 maczerńych domow sa diafonišy. Sčto pod „maczerńym domom“ srošymicž mamy, hū cžitarjo a cžitariki najšeho kopjeńta spósnali s nastawkow, kotrež psched krótkim wo Draždžanškich diafonišach a jich maczerńym domje w Draždžanach wošjewjachmy. Tute 96 domow licža sa hwoje na 25 000 diafonišow. 2520 s nich sastawaju hwoju službu na 2209 městnach abo stazijach sa džělo na młodžinje, na džěczech w tych wjchelakich sa to wuhotowaných domach; tute služba wošebje džělaczerńskemu luděj! Dale hū 112 diafonišow w 40 domach sa woczehnjenje, 203 w 77 hrotownjach, 331 w 78 wufhowarnjach (Rettungsanstalten), 154 w 65 schulach sa domjaze džělo. Jich 6381 džělaju w 882 fhorownjach, klinikach, haptkach, 884 w 401 domje sa bėdnych a starych, 4693 na 3412 stazijach wošadneho džěla, 445 w 100 domach sa wotfhorjaznych a sa f chore džěczi, 476 w 38 wustawach sa hlupnych a epileptičkich, 160 w 8 wustawach sa hludnych, 69 w 40 domach sa džělaczerki, 250 w 46 Madleninnych ašylach, 88 w 76 hojernjach na pluzu fhornych. We wulkej wójnje bė jich wjazh dhyž-li 9000 we lazarettach, s nich sažo 2500 pschi francze. Wob lėto trjebaju tute 96 maczerńych domow na 13 millijonow hriwonow sa hwoje potrebnoscze. Njeje to jene hobriše džělo fšchescžanskeje woporniwecze luboscze — njech tež nj-pschipošnate wot tych partejow a wyschnoscžow, kotrež tež zyrkej a jeje prawa pschipošnawacž nochzedža. Hdh by stat tute hobriše džěla pschewsał — a to bjes teje nětko tam wšchudžom skutkowazecze fšchescžanskeje luboscze — sčto by s teho nastalo!?

Zyrkej a stat.

Do nasčeho cžaža hluboko pohladajch a jeho ducha sejnajesich — s fšchepotanjom a se žarowanjom — hdhž nětkle ledžbujež na te rosprawe, kotrež nowiny pschinoschujaju wo tym prozežu pschecžiwu komunistam s Weifensee. Tutón prozež hū w Berlinje wjedže. Džeń 25. septembra dóndže pschi tym f wótrym rosšadžowanjam mjes pschedhhydu fudnistwa a mjes jenym s tych sakitowarjow wobškoržnych. Jako bė pschedhhyda prajil, so hū někotre praschenja sakitowarja njesafonšte, sawola tutón mjes druhim: „Ja sakon sazpiwam! Ja chzu wěrnoscž namafacž!“ W dalschey rosmotwje wón hišcže pschistaji: „Sakon njeje nam žana mēra; sakon je nam to, sčtož ny s njeho sežinimy!“ Tak tutón wucženy teho sakonja. Jeho fobusafitarjo wopuschēcžichu na to ostentativnje fudnistwo.

Tak je to na městnach, hdžež dyrbi prawo dohwyacž! Se hamfnej mēru dyrbiš mēricž, sčtož nětkle s městnami želesnizarjo cžinja. Minister, wyschnoscž je sakash a wufash wudala, kotrež praja, so želesnizarjo nimaja prawo, hamomóznje želesniske wosy pschepytowacž a wosy sadžeržecž, kotrež hū jim s tymi wēzami, kotrež fhowaju, njelubja. Želesnizarjo pak runje tole cžinja a to je samyšlom, so bychu pokasali, so stat — žane prawo nima.

Rak móhlo to fšoncžnje hinał byč. Stat, wyschnoscž pomhachje a pomha bracž a rubicž prawa fšchescžanškich zyrkwjom. Woni mēnjachu, so tak sakozž Anjesoweje zyrkwje podryja, a nje-

domidžachu, so s tajkim spocžinanjom hēbi hamym sakozž podrywachu. Sčtož mēni, so druhenu jamu rhyje, ham do njeje padnje! — —

W Lubiju hū nětk tak daloko, so „rada wuczerjow“ wošjewja, so w Lubijskich schulach nabožne rostwucžowanje wot nětk wuczerške mozg posficžuja, kotrež s wjetšeho džěla do wuczerštwu ludowych schulow nješluscheja; wuczerjo ludoweje schule hū hō hacž na někotrych sarjekli, nabožne hodžiny, kaž hēbi je sakon žada, džeržecž. „Wuczerška rada“ hēbi tehodla žada, so bychu staršchi, kotřž chzedža hwoje džěczi do nabožnych hodžinow fšlacž, to hacž do 29. septembra schulskemu wódzerjej wošjewicž; prjedh hū njemóža schulške hodžiny sa pschichodne pollėta wošjewicž. — To by, kellož wēmy, nětko přenje městno nasčeye domišny bylo, kotrež tak s cžažom postupuje. Kotra s naschich wšow budže ta přenja?

Podobnje kaž tu we Lužicy, wustupujaju katolskzy staršchi tež hewaf w Sakskej sa hwoju katolsku konfesionelnu schulu a to hamo se schulskim strajkom. Tak šonimy s Plauena wo tajkim wojowanju; bė tam tež jena šhromadžina katolskich staršchich, kotruž chzychu njezyrkwinšzy a s zyrkwje wustupjeni kashecž, tola bjes wuspěcha. Na 600 schulškich džěczi tam hūžo strajkowasche, po tutej šhromadžinje hū jich licžba hišcže wo něšcto porwjetšchi. —

S bliska a s daloka.

Serbška předarška konferenca wotmēje hwoju Michalstu šhromadžinu sčtwórit, 7. oktobra, popoldnju w 3 hodžinach Serbskim Domje. S nišnymi a fhutnymi praschenjemi ewangelskeje zyrkwje kaž naschich wošadow wošebje smēje hū saběracž, a tom cžim bóle, dokelž hū bórsh tež krajna hynoda seńdže, kotrež hōbustaw je pschedhhyda konferency, f. farač lic. Wrošak-Hrodžicžanški.

R rospominanju.

Njedaj hū žanemu dnjej minhcž, bjes wošebitych dobrych skutkow, wužitnych rēcžow a wošebite dny s nēcžim wufnamjeń, sčtož tebi samože dopomnjecze na nje lubosne sežinicž. Dai kóždemu wošebitemu dnjej něšcto wošebite, sčtož hū ja tón wošebity džeń wošebje hodži.

Šomhšl hēbi husto, wošebje na kónzu kóždeho tydženja, hdhž je móžno na kónzu kóždeho dnja na tón stajnje wēstn, pschezo njewēstn, pschezo bliski a s kóždym wofomifnjenjom bližšchi kónz twojeho krótkeho, fhwatniwego, wazneho podróžnistwa na jemi!

Hdže hū ty? Ty hū w ruzy wšchedomózneje luboscze! Hacž hū fhoru abo strowy, ty jenemu fšluschesch; morowy abo žiwy hū ty jeho.

Njesadwěluj! njewidomna wótzowška ruka dyrbi tebi husto widomna hycž.

Ani hodžinki njemóže Woža ruka, sčtož je fštworika, wopuschēcžicž; wona wšchitkich žiwoch a morowch f jenemu kónzej wjedže.

Wistowanje: T. w B. sa XX.

Samolwity redaktor farač Wyracž w Nošacžizach. Cžišcž Smolerjež knihibicžisčecžernje a knihaernje, sap. družštwow s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.